
WERK SAMEN EN BRENG DE TOEKOMST IN BEELD

VERSLAG RONDETAfelGESPREK REGIONAAL COLLOQUIUM NEERLANDICUM 'BRUGGEN SLAAN'
IN BRATISLAVA, SLOWAKIJE

31 mei 2019

Aanwezig: docenten, onderzoekers, promovendi Comenius (Centraal-Europa)

Comenius is de vereniging voor Neerlandistiek in Centraal-Europa en vertegenwoordigt vakgroepen in Bulgarije, Hongarije, Kroatië, Letland, Oostenrijk, Polen, Roemenië, Servië, Slovenië, Slowakije, Tsjechië.

WELKE MOGELIJKHEDEN ZIET U OM DE TOEKOMST VOOR HET ONDERWIJS
NEDERLANDS AAN DE UNIVERSITEIT TE BESTENDIGEN/ UIT TE BOUWEN?

Bij de internationale neerlandistiek is interuniversitaire samenwerking belangrijk. Het onderwijs Nederlands kan hiermee ook winnen aan zichtbaarheid.

Het is belangrijk om Nederlands te promoten. Onder potentiële studenten – leerlingen op een middelbare school bijvoorbeeld – kun je ook werven door bijvoorbeeld een gedichtenwedstrijd te organiseren. Deze leerlingen weten misschien niets van Nederland of België, door ze iets te laten winnen (bijvoorbeeld een vertaald boek van een Nederlandse/Vlaamse schrijver maken ze kennis met de cultuur. Nog een idee dat genoemd wordt, is het organiseren van 'Junior University': hiermee kun je docenten van middelbare scholen lesgeven zodat zij leerlingen kunnen enthousiasmeren voor de taal Nederlands.

Vraag aan de IVN is of de mogelijkheid bestaat een platform te maken om een partner te zoeken voor als je ergens mee bezig bent of mee bezig wilt gaan. Op dit platform kunnen lopende projecten en ideeën voor projecten worden gezet. Met een goede zoekfunctie kun je zo snel vinden wie waarmee bezig is, eventueel aansluiten of een samenwerking opzetten. Partnerships zijn erg belangrijk om kennis en ervaring te delen. Ook zijn internationale samenwerkingsprojecten van belang voor universiteiten en voor geldwerving. Hierbij is het van belang dat mensen elkaar vinden en samen projecten aanvragen. Dit geldt voor kleine projecten maar ook zeker voor grote aanvragen. Bij Europese aanvragen heb je hulp nodig. En als het lukt, vergroot het je zichtbaarheid op de universiteit onmiddellijk. Niet alleen bij studenten, maar zeker ook bij decanen en andere universiteitsbestuurders. Voor een dergelijk platform is 'IVN-niveau' nodig, je hebt verschillende regio's nodig voor sterke projecten. Binnen regio's ontbreekt knowhow rondom het aanvragen van grote Europese projecten en potentiële partners.

Een andere vraag aan de IVN is of er workshops 'Hoe zet je een project op?' georganiseerd kunnen worden. Deze workshops kunnen voor docenten en voor studenten interessant zijn.

HOE KUNNEN WE IN EEN KRIMPEND VELD VOOR DE GEESTESWETENSCHAPPEN ALS 'KLEINE DISCIPLINE' OVERLEVEN?

Ook al is er voldoende personeel en studenten om een kleine vakgroep te runnen, toch blijft het altijd een strijd. Er moeten bijvoorbeeld steeds meer studenten geregeld worden om te overleven. Reclame maken is van groot belang. Hierbij kunnen verschillende vakgroepen hulp gebruiken. Een goed alumni-beleid is essentieel. Alumni zichtbaar maken werkt uitstekend als promotie. Bovendien kan dit contactennetwerk financieel aantrekkelijk zijn. Via alumni kan duidelijk gemaakt worden wat je met de studie Nederlands kunt doen. Hierbij moet ook benadrukt worden dat studenten buiten de neerlandistiek terecht komen. Je kunt als letterkundige/taalkundige docent worden, maar ook in de culturele sector werkzaam zijn of een beleidsfunctie krijgen.

Het plaatsen van kleinere vakken binnen de universiteit blijft een aandachtspunt:

- De universiteit overtuigen van de zin van het vak Nederlands door zichtbaar te zijn (onderzoek doen, projecten opzetten, geld binnenbrengen)
- Een major/minor-structuur opzetten voor het vak Nederlands
- Interdisciplinaire opzet, aantrekkelijk voor meer studenten en je bent sterker als je bijvoorbeeld ook interdisciplinair onderzoek doet in samenwerking
- Je internationaal presenteren, ook in de hoofdvakken
- Ook in het Engels colleges aanbieden en onderzoek doen

Publicaties zijn nog steeds erg belangrijk. We moeten streven naar een corpus dat geaccrediteerd is en volledig digitaal te raadplegen.

HOE ZIET DE TOEKOMST VAN HET ONDERWIJS NEDERLANDS ALS VREEMDE TAAL ERUIT? WELKE ONTWIKKELINGEN ZIET U DIE INVLOED HEBBEN OP UW WERK ALS DOCENT NEDERLANDS? WELKE MOGELIJKHEDEN ZIET U? WELKE RISICO'S?

Een van de grootste risico's voor een vakgroep Nederlands is gereduceerd worden tot een taalschool. Je moet ervoor blijven zorgen dat studenten Nederlands worden voorbereid op werkzaam zijn in de wetenschap én in het bedrijfsleven. Het aanbieden van bijvoorbeeld Business Dutch is uitstekend, als er daarnaast ook Research-vakken worden aangeboden.

Bij bepaalde vakgroepen moet de infrastructuur vernieuwd worden. Het blijft lastig te bepalen of je als vakgroep juist moet specialiseren of breder moet inzetten. Er wordt gesproken over de situatie in Wenen: had de vakgroep Nederlands daar nog bestaan als breder was ingezet? Van de andere kant is specialiseren ook noodzakelijk om met een kleine vakgroep overeind te blijven.

De wederzijdse contacten tussen 'onze landen' en Nederland/Vlaanderen zijn belangrijk. Ambassades en Buitenlandse Zaken zouden (nog) meer betrokken kunnen worden. De Taalunie zorgt voor moedertaalsprekers, maar die maken vakgroep niet sterk in de ogen van de universiteit. Er is behoefte aan mensen die gericht les kunnen geven, een tweede persoon bij de eenmensvakgroepen. Hier zouden vaste uitwisselingen een rol kunnen spelen.

WELKE ROL KAN DE IVN SPELEN OM SAMENWERKING TUSSEN DE REGIOPLATFOMS TE BEVORDEREN EN MATERIAAL EN *GOOD PRACTICES* UIT TE WISSELEN?

Ten eerste: de mogelijkheden tot uitwisseling van lesmateriaal moeten ernstig verbeterend worden. Het lesmateriaal dat er nu is, is lesmateriaal voor de inburgering. Kwalitatief goed en geschikt lesmateriaal voor onze academische wereld, voor onze studenten ontbreekt.

Ten tweede: informatie-uitwisseling voor wetenschappelijke contacten moet vergroot. Er is een grote behoefte aan databases met wetenschappelijke artikelen. Nu zijn databases die via universiteiten komen niet gratis, dit belemmert de toegankelijkheid.

Een docentenplatform zoals Comenius heeft is uitstekend, maar er is ook behoefte aan uitgebreidere internationale contacten. Het moet makkelijker worden om samen te aanvragen te doen. Een overkoepelende organisatie zoals de IVN kan meehelpen lobbyen bij NWO.

Ten derde: bemiddeling bij wederzijdse contacten. Contacten tussen wetenschappers/onderzoekers en docenten in Nederland en Vlaanderen enerzijds en wetenschappers/onderzoekers en docenten extramuros anderzijds moeten elkaar meer versterken. Een uitbreiding van de website van de IVN met een goede zoekfunctie wordt genoemd. Zodat met behulp van bijvoorbeeld de IVN-lijst gezocht kan worden naar wie waarmee bezig is, 'middeleeuwse literatuur' of 'Afrikaans'.

Ten vierde: een duidelijk beeld laten zien van de internationale neerlandistiek. Laat zien hoe je netwerk eruit ziet als je hier deel van uitmaakt. Zorg voor een duidelijk beeld van neerlandici en waar ze werken. De IVN zou een alumnibestand moeten aanleggen dat niet bij een database blijft en met ambassadeurs moeten werken.